

RAFAŁ BOETTNER-ŁUBOWSKI
ANNA MARIA BRANDYS
AGATA CIESIELSKA-SHOVKUN
JOANNA HOFFMANN-DIETRICH
JOANNA IMIELSKA
RAFAŁ JAKUBOWICZ
MATEUSZ JANIK
MAGDALENA KLESZYŃSKA
STANISŁAW KORYCKI
PIOTR C. KOWALSKI
PIOTR MACHA
TOMASZ MISIAK
JERZY NORKOWSKI
MAGDALENA PARNASOW-KUJAWA
EWA PORTNA
ALEKSANDER RADZISZEWSKI
SONIA RAMMER
BARBARA STAŃKO-JURCZYŃSKA
ZBIGNIEW TASZYCKI
ANNA TYCZYŃSKA
TOMASZ WILMAŃSKI
MARC TOBIAS WINTERHAGEN

PRZEMIANA

Wystawa Wydziału Edukacji Artystycznej i Kuratorstwa UAP
Kwiecień 2025

Przemiana

Wystawa Jubileuszowa WEAIK

Przemiana zakłada stan nieostateczności – jest fascynującą potencjalnością, która nieustannie pozwala nam na nowo definiować siebie oraz postrzegać otaczającą rzeczywistość w coraz to innych kategoriach. Jak trafnie zauważają postmodernistki i postmoderniści, przemiana umożliwia doświadczanie płynności, zamazującej granice między nami a innymi – przy czym „inni” nie ograniczają się wyłącznie do ludzi. Choć ten stan bywa niekomfortowy, może dostarczyć alternatywnych sposobów rozumienia świata, które okażą się bliższe naszej tożsamości niż dotychczasowe. Przemiana to proces nieustających przekształceń, cyklicznych przesilen i ponownych narodzin.

Złożoność ludzkiej jaźni to motyw, który nieustannie powraca zarówno w twórczości artystek i artystów, jak i w refleksjach teoretycznych osób związanych z Wydziałem Edukacji Artystycznej i Kuratorstwa. Wystawa oferuje wgląd w różne aspekty tożsamości – zarówno indywidualnej, jak i kolektywnej – ukazując różnorodność perspektyw oraz wielomedialne ujęcie tematu przemiany przez członkinie i członków społeczności Wydziału. Przemiana to projekt eksplorujący płynność tożsamości – to, czym jest i czym może się stać. Tworzy przestrzeń dialogu między obrazem a słowem, łącząc dzieła twórczyń i twórców z dorobkiem teoretyczek i teoretyków współtworzących tę ekspozycję.

Kategoria przemiany wybrzmiewa dziś szczególnie wyraźnie, zwłaszcza w kontekście jubileuszy obchodzonych przez Wydział Edukacji Artystycznej i Kuratorstwa. Liczba mnoga nie jest tu przypadkowa – historia Wydziału to nieustanny proces przekształceń. W roku akademickim 1974 powstało Zaoczne Studium Wychowania Plastycznego, działające wówczas przy Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych, która z czasem przekształciła się w obecny Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu. Po 1980 roku Studium zostało włączone do Wydziału Wychowania Plastycznego, gdzie po raz pierwszy uruchomiono studia dzienne. Kolejne dekady przyniosły dalsze zmiany – w 1995 roku wydział przyjął niemal obecną nazwę: Wydział Edukacji Artystycznej, a w 2017 roku rozszerzono ją o studia kuratorskie. Jubileusze przypadające na rok 2025 koncentrują się wokół liczb: 51, 45, 30 i 8. Choć nie wszystkie są „okrągłe”, każda z nich symbolizuje ważny etap w historii Wydziału. Wystawa staje się więc nie tylko przestrzenią refleksji nad przemianami w sztuce, lecz także

nad ewolucją samego Wydziału i społeczności, która go tworzy. Towarzyszące jej spotkania pozwalają prześledzić tę historię i spojrzeć w przyszłość.

Jednym z wątków wystawy jest uchwycenie wizerunku i eksploracja tożsamości. Poszukiwanie to nie ma jednak nic z tradycyjnie rozumianej portretowości. Joanna Imielska bada ślady ludzkiej aktywności, które mogą mówić o jednostce więcej niż jej zewnętrzna forma. Barbara Stańko-Jurczyńska, operując fragmentem, stawia pytania o całość. Anna Tyczyńska eksperymentuje z perspektywą, przesuwając uwagę z dzieła na odbiorcę, a Anna Maria Brandys ceduje artystyczną sprawczość, poszukując alternatywnych sposobów gry z obrazem i wizerunkiem. Tomasz Wilmański rozważa zaś znaczenie domu jako przestrzeni, która stanowi gniazdo tożsamości. Innym istotnym tematem są sytuacje kryzysowe – momenty niepewności, załamania i kruszenia się sensu. To właśnie one stają się przedmiotem refleksji Rafała Jakubowicza i Piotra Machy. Artyści przyglądają się chwilom, w których to, co znane, rozpada się, znaczenia znikają, a nowe jeszcze nie zdążyły się ukształtować czy wystarczająco przylgnąć.

Tożsamość widziana jest jako trwająca w procesie przekształcania i wykształcania się, podlegając próbom przymierzania coraz to nowych identyfikacyjnych możliwości. Mateusz Janik analizuje, jak ponowoczesna kultura mediów społecznościowych wpływa na ten akt kreacji, podczas gdy Magda Kleszyńska, Marc Tobias Winterhagen i Stanisław Korycki badają mechanizmy powstawania nowego, sięgając po abstrakcyjne formy, które otwierają na wielość możliwych odniesień. Rafał Boettner-Łubowski i Agata Ciesielska-Shovkun zwracają się ku archetypom, sięgając po dobrze znane symbole, które opowiedziane na nowo, pozwalają na ich aktualizację i odczytanie w bieżącym momencie. Tożsamość może być także podróżą, w której mobilność wymusza porzucenie tego, co zbędne, i przyjęcie tego, co wydaje się nieodzowne – jak w eksploracjach Sonii Rammer. Tożsamość jest również siecią – połączeniem rozmaitych, często przygodnych elementów. W pracach Magdaleny Parnasow-Kujawy, Aleksandra Radziszewskiego, Jerzego Norkowskiego i Zbigniewa Taszyckiego można dostrzec swoiste mapy tych relacji, ukazujące piękno powiązań między odległymi punktami. Linie stają się tu spoiwem dla efemerycznych znaków, które można nieustannie wypełniać nowymi znaczeniami. Joanna Hoffmann-Dietrich proponuje inną mapę – śledzi ryzosferę, czyli grzybnię, której struktura zdaje się mieć potencjał odzwierciedlania złożoności ludzkiej jaźni i jej procesualnego charakteru. To, co pozaludzkie, okazuje się drogą do głębszego zrozumienia samego siebie – podobnie jak w twórczości Piotra C. Kowalskiego, którego obrazy, współtworzone z bobrami, kierują uwagę na sprawczość świata natury jako integralnej części naszej rzeczywistości.

Wystawa zachęca do spojrzenia na jaźń jako nieustannie podlegającą przemianom – tożsamość drga, zmieniając zastane układy i kieruje się ku nowym możliwościom. Ten stan ciągłego ruchu prowadzi zarówno do doświadczeń piękna, jak i momentów trudnych, pełnych napięcia. Wielowątkowość tych poszukiwań, różnorodność użytych mediów oraz dialog między słowem a obrazem świadczą o bogactwie postaw i interpretacji, pokazując bieżące eksploracje członkiń i członków Wydziału Edukacji Artystycznej i Kuratorstwa i uchylają drzwi w kierunku antycypowanej przyszłości.

Lista prac:

Rafał Boettner-Łubowski, *Życia równoległe: pre-/post- (dyptyk)*, 2025
Anna Maria Brandys, *Portret Matki by Zofia Zwolińska*, 2025
Agata Ciesielska-Shovkun, *Society dyptyk*, 2024
Joanna Hoffmann-Dietrich, *RhiZone: [M-Other]*, 2024
Joanna Imielska, *Z cyklu Projekt I/Zapiski Jana K.*
- *Otwarta księga*, 2019
- *Czarny ogród 2*, 2020
- *Promieniowanie katodowe*, 2019
Rafał Jakubowicz, *Przyszłość*, 2023
Mateusz Janik, *Sq w tobie dwa Doge*, 2023
Magdalena Kleszyńska, *Koc*, 2023
Stanisław Korycki, *Próby III*, 2024
Piotr C. Kowalski, *Obraz bobry a nawet, bardzo bobry nr II*
oraz *Obraz bobry a nawet bardzo bobry nr III*, 2019
Piotr Macha, *accelerationist memes*, 2025
Jerzy Norkowski, *Poteraż / After now*, 2024
Ewa Portna, *Mulier*, 2020
Aleksander Radziszewski, *Martwa woda*, 2025
Sonia Rammer, *Wołając do Yeti*, 2019
Barbara Stańko-Jurczyńska, *Port Wine Stain*, 2022
Zbigniew Taszycki, *bez tytułu*, 2021
Anna Tyczyńska, *Coma*, 2006/2025
Tomasz Wilmański, *EMOH*, 2019
Marc Tobias Winterhagen, *Rysunek negatywny*, 2023

Change Jubilee Exhibition of the Faculty of Art Education and Curatorial Studies

Change implies a state of flux—it is a captivating potential that continually allows us to redefine ourselves and reinterpret the surrounding reality in ever-evolving ways. As postmodernists insightfully observe, change enables us to experience fluidity, dissolving the boundaries between ourselves and others—where “others” are not limited to human beings. While this condition can at times feel unsettling, it also offers alternative perspectives on the world that may align more closely with our true sense of self than existing frameworks. Transition is a process of ongoing change, marked by cycles of renewal and rebirth.

The complexity of the human self is a recurring motif in the work of artists as well as in the theoretical reflections of those affiliated with the Faculty of Art Education and Curatorial Studies. The exhibition offers insight into various dimensions of identity—both individual and collective—presenting a diversity of perspectives and a multimedia approach to the theme of change, as explored by members of the Faculty community. Change serves as a project that examines the fluid nature of identity—what it is and what it has the potential to become. It creates a space for dialogue between image and word, linking the artistic works with the theoretical contributions of scholars who have co-created this exhibition.

The category of change resonates with particular clarity today, especially in the context of the anniversaries being celebrated by the Faculty of Art Education and Curatorial Studies. The use of the plural is no accident—the history of the Faculty is a continuous process of change. In the 1974 academic year, the Post-Secondary Art Education Study was established at the then State Higher School of Fine Arts, which would eventually become the Magdalena Abakanowicz University of the Arts Poznań. After 1980, the Post-Secondary Art Education Study was incorporated into the Faculty of Art Education, where full-time studies were launched for the first time. The following decades brought further developments: in 1995, the Faculty adopted a name close to its current one—the Faculty of Art Education—and in 2017, it was expanded to include curatorial studies.

The anniversaries marked in 2025 center around the numbers 51, 45, 30, and 8. While not all of them are “round” numbers, each represents a significant milestone in the Faculty’s history. The exhibition thus becomes not only a space for reflecting on change within art itself, but also on the evolution of the Faculty and the community that shapes it. The accompanying events provide an opportunity to retrace this history and to look ahead toward the future.

One of the central themes of the exhibition is the act of capturing the image and exploring identity. However, this search departs entirely from traditional portraiture. Joanna Imielska investigates traces of human presence—marks of activity that may reveal more about a person than their outward appearance. Barbara Stańko-Jurczyńska, working with fragments, poses questions about the nature of the whole. Anna Tyczyńska experiments with perspective, shifting the focus from the artwork itself to the viewer, while Anna Maria Brandys cedes artistic control, seeking alternative ways to engage with the image and its interpretation. Tomasz Wilmański, meanwhile, reflects on the significance of home as a space that serves as a cradle of identity. Another key theme is that of crisis—moments of uncertainty, breakdown, and the dissolution of meaning. These experiences become the focus of reflection for Rafał Jakubowicz and Piotr Macha. Their work examines those moments when the familiar falls apart, when established meanings vanish and new ones have yet to emerge or take hold.

Identity is understood here as a continuous process of formation and change—an ongoing attempt to try on new possibilities of self-definition. Mateusz Janik examines how postmodern social media culture influences this act of self-creation, while Magda Kleszyńska, Marc Tobias Winterhagen, and Stanisław Korycki explore the mechanisms through which the new emerges, using abstract forms that invite a multiplicity of interpretations. Rafał Boettner-Łubowski and Agata Ciesielska-Shovkun turn to archetypes, drawing on familiar symbols which, when retold, are refreshed and reinterpreted in the context of the present. Identity can also be envisioned as a journey—one in which mobility compels the traveler to shed what is unnecessary and hold on to what feels essential, as reflected in Sonia Rammer’s work. At the same time, identity is a network—a web of diverse, often surprising elements. In the works of Magdalena Parnasow-Kujawa, Alexander Radziszewski, Jerzy Norkowski, and Zbigniew Taszycki, we find intricate maps of these interrelations, revealing the beauty of connections between distant points. Lines become a binding force for ephemeral signs, open to endless reinterpretation. Joanna Hoffmann-Dietrich proposes a different kind of map—one that traces the rhizosphere, or mycelium, whose branching, interconnected structure mirrors the complexity and processual nature of the human self. The non-human emerges as a path to deeper self-understanding, as seen in the work of Peter C. Kowalski, whose paintings—co-created with beavers—draw attention to the agency of the natural world as an inseparable part of our shared reality.

The exhibition invites us to view the self as a fluid, ever-changing entity—identity vibrates, disrupting static systems and moving toward new possibilities. This continuous state of motion gives rise to both moments of beauty and experiences of difficulty, often marked by tension. The multifaceted nature of these explorations, the diversity of media employed, and the dialogue between word and image all speak to the richness of perspectives and interpretations. Together, they reflect the ongoing inquiries of members of the Faculty of Art Education and Curatorial Studies, while opening the door to an imagined and evolving future.

XIII.

***Gdy w dzień kolejnych mych urodzin,
już bliżej końca niż początku,
spojrzałem w niebo nad dachami
i pomyślałem: cóż za zmiana.***

***Od dnia pierwszego dal błękitna,
gromowładnymi zasiedlona,
niby z kryształu kopułami,
gęstą otchłanią czarnych dziur.***

***Teraz przecina je biel smugi,
nieporuszone oczekuje,
gdy dysk księżyca mrok rozświetla,***

***gdy milczą konstelacje gwiazd,
gdy wielkie nie wiem duszę koi,
wciąż wyczekuje spojrzeń moich.***

”

Jakub Żmizdiński,
Sonety – próby, Poznań 2023

RAFAŁ BOETTNER-ŁUBOWSKI

**Życia równoległe:
pre-/post- (dyptyk), 2025**

ANNA MARIA BRANDYS

**Portret Matki by Zofia
Zwolińska, 2025**

AGATA CIESIELSKA-SHOVKUN

Society dyptyk, 2024

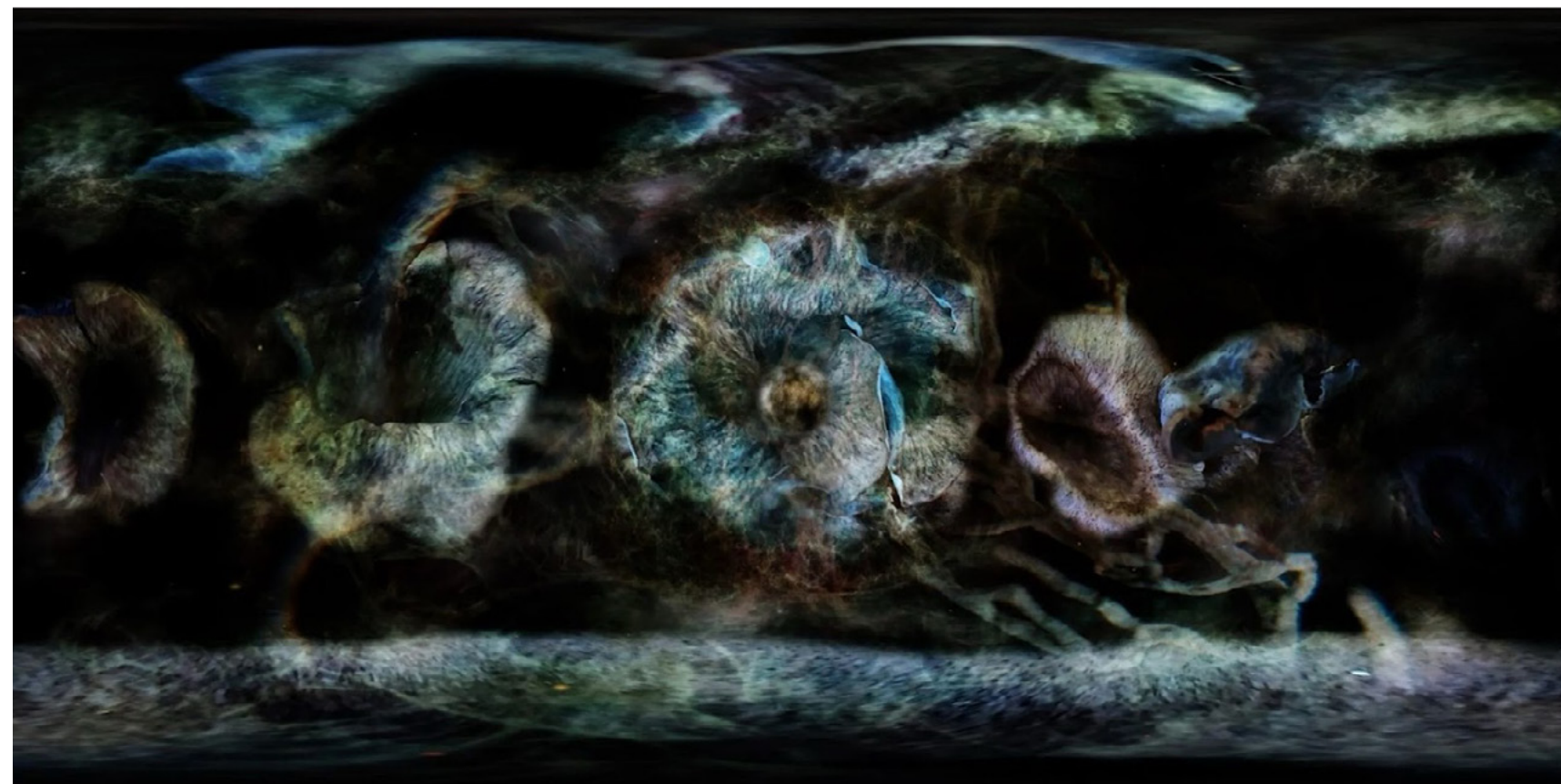
*(...) brak samoświadomości
oznacza nierozpoznanie
siebie jako podmiotu
egzystencji, tj. jaźni, której
najbardziej istotnym
określeniem od wewnątrz
jest wolność.*

”

Jan Wasiewicz, *Oblicza nicości.*
Z dziejów nihilizmu europejskiego
w XIX wieku, Wrocław 2010

JOANNA
HOFFMANN-DIETRICH

RhiZone: [M-Other], 2024

II.

*Któż zdoła cię powalić lesie,
jeśli nie żywioł jeden z pięciu.
Bo pierwszej wiatr z wodami społem,
huragan ognia, grząska gleba.*

*Choć owad trawić może zieleń,
pod korę wnikać, drążyć tyko.
Bobry nadgryzą pnie nadbrzeżne,
bakterie, pleśnie, pierwotniaki*

*żywiczne tkanki w próchno zmieniają.
Ale jest robak z nich wstrętniejszy,
żywiołów dziecko, moc zniszczenia.*

*Choć mikrokosmos, bez harmonii,
bez świadomości kruszy trzciny,
srebrne pnie jodeł, srebrne buki.*

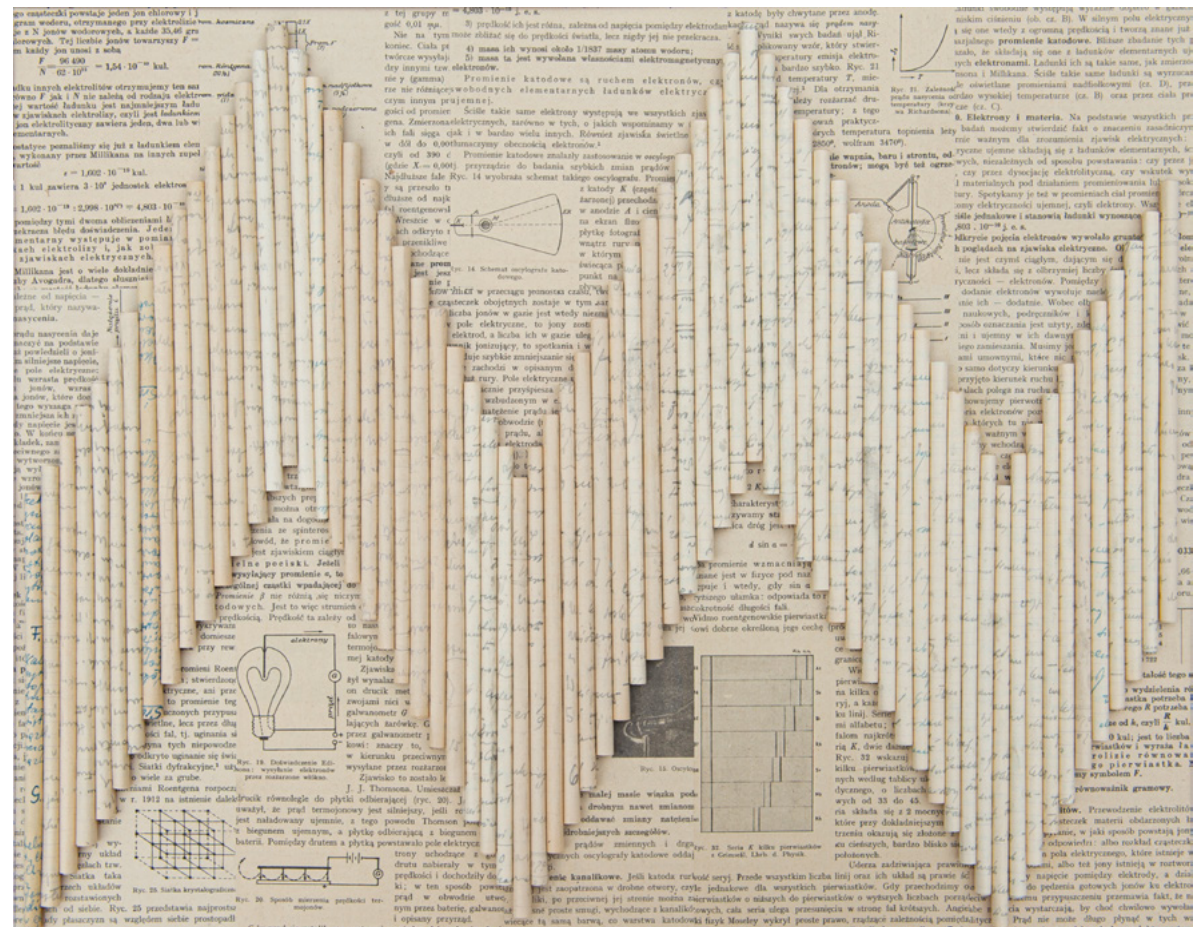
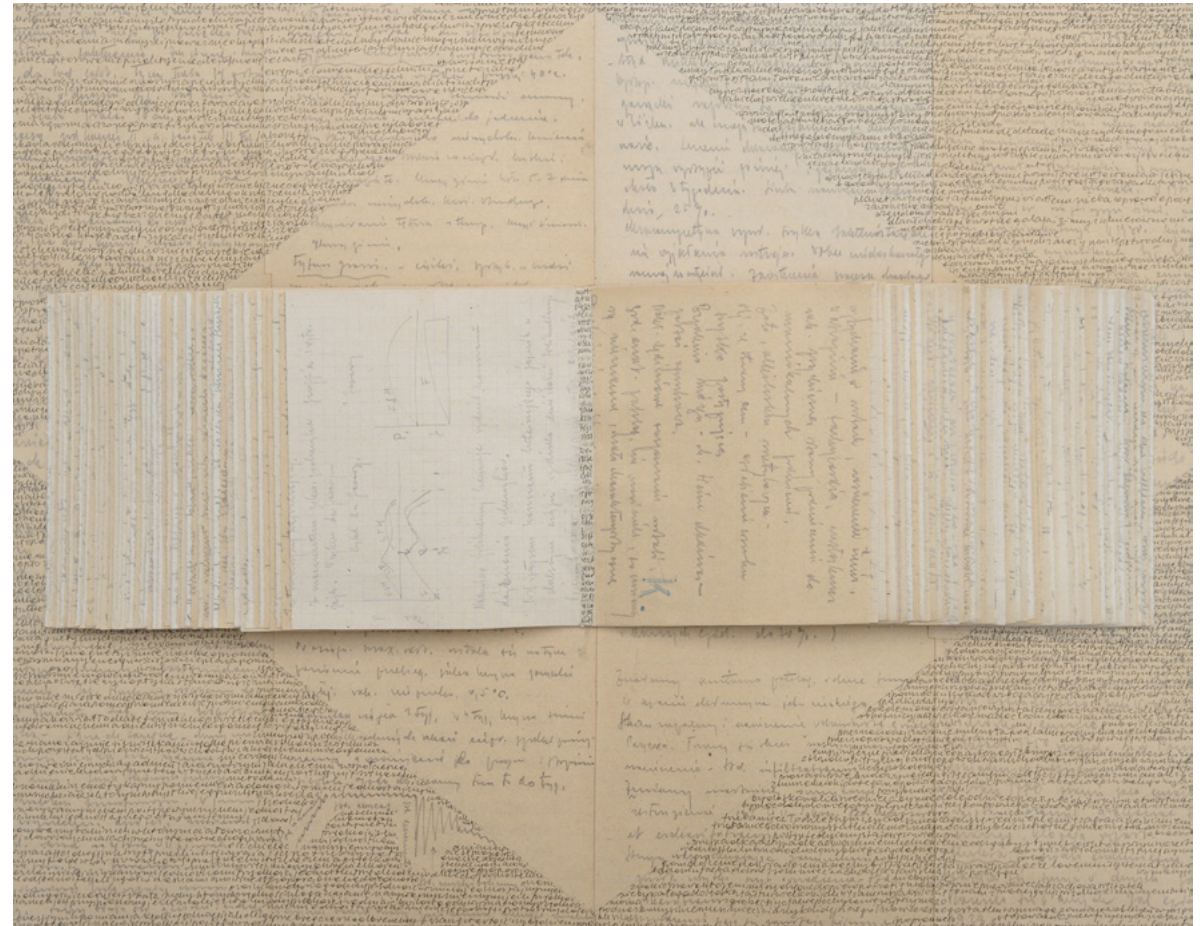
”

Jakub Żmizdiński, *Sonety – próby*,
Poznań 2023

JOANNA IMIELSKA

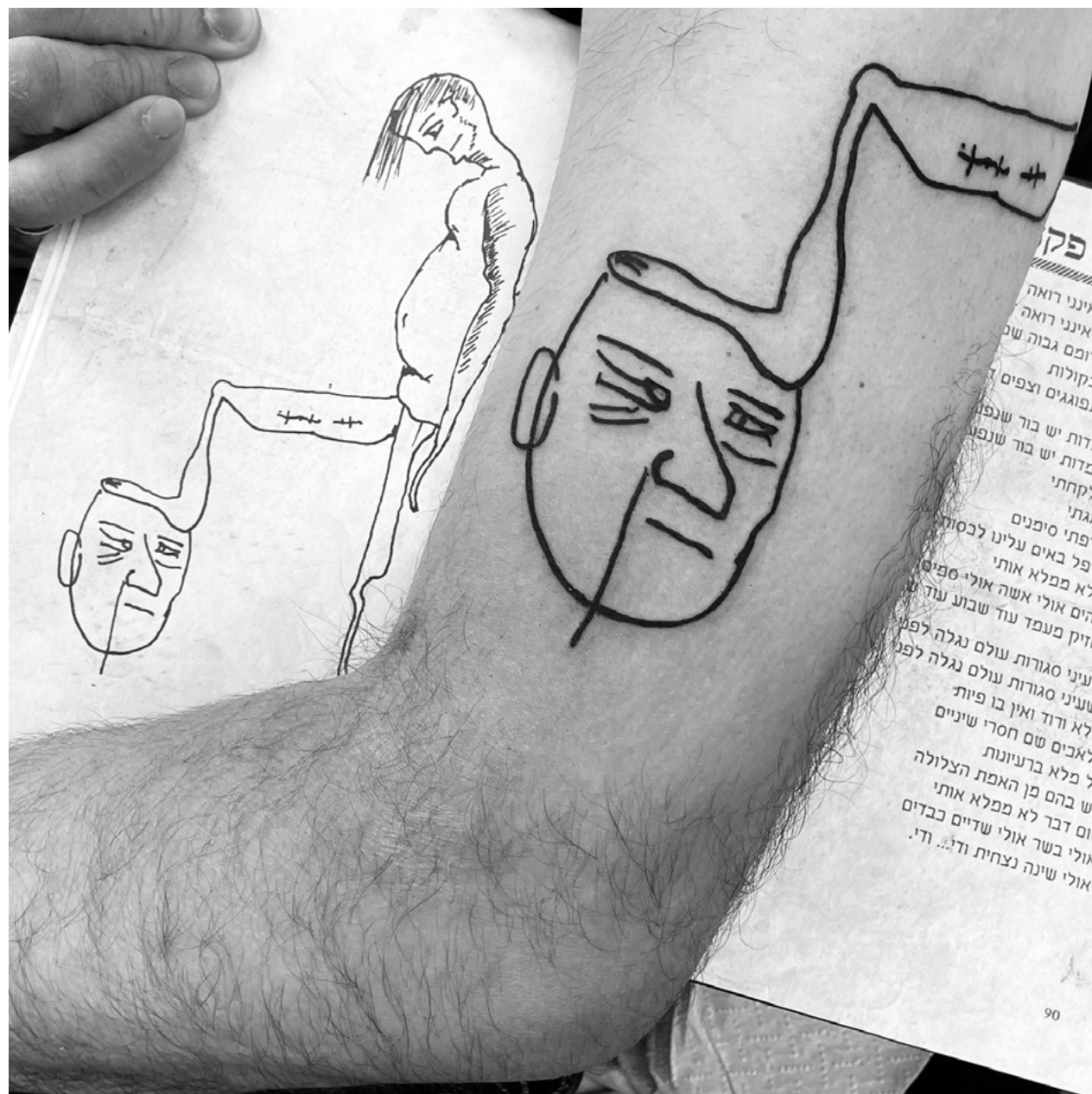
Z cyklu Projekt I/Zapiski Jana K.

- Otwarta księga, 2019
- Czarny ogród 2, 2020
- Promieniowanie katodowe, 2019

RAFAŁ JAKUBOWICZ

Przyszłość, 2023

Dopóki trwają nasze czasy, trudno powiedzieć, jaki dziejowy sens one realizują. Dlatego nie wiemy, jakie będą konsekwencje coraz bardziej zdecydowanego zacierania granic pomiędzy sztuką a niesztuką, aczkolwiek pamiętamy, że proces ten rozpoczął się przeszło sto lat temu. Granice stają się coraz bardziej rozmyte w wielu aspektach i kontekstach życia i być może sztuka jest tym głosem kultury, w którym proces ten uzyskał najbardziej wyrazistą prezentację. Wielu filozofów kultury podkreśla, że sztuka jest swoistym barometrem społecznych żywiołów i rozterek. Barometr jest w tym przypadku metaforą odwołującą się do doświadczenia choroby. Osoby, które doświadczyły różnych złamań, mówią czasami: „Jutro będzie padać, czuję to w kościach”. Można powiedzieć, że sztuka jest taką ciągle złamaną kością kultury i zapowiada pewne zmiany, do których w świecie poza sztuką dopiero dojdzie.

”

Roman Kubicki, *Sztuka: pomiędzy melancholią a entuzjazmem*, w: *Linie czasu*, Waldemar Andzelm, Tomasz Budziarek (red.), Lublin 2025

MATEUSZ JANIK

Są w tobie dwa Doge, 2023

To poszukiwanie tożsamości, a przez to zwrócenie uwagi na pamięć, jako jej konstytutywny czynnik, pozostaje też w ścisłym związku z dokonującymi się w później nowoczesności przemianami gospodarczymi, zwłaszcza zaś z rozwojem konsumpcjonizmu. Deficyt tożsamościowy, a przez to i pamięciowy, oznacza, że tożsamość i pamięć stają się, jeśli mogą tak się wyrazić, chodliwym towarem. A tam gdzie jest popyt, pojawia się też i podaż, następuje więc coś, co badacze nazywają komercjalizacją przeszłości czy też utowarowieniem (komodyfikacją) historii/pamięci, które staje dziś zjawiskiem globalnym.

”

Jan Wasiewicz, Pamięć – chłopi – bunt. Transdyscyplinarne badania nadchłopskim dziedzictwem. Historia pamięci pierwszego powstania ludowego na ziemiach polskich, Warszawa 2021

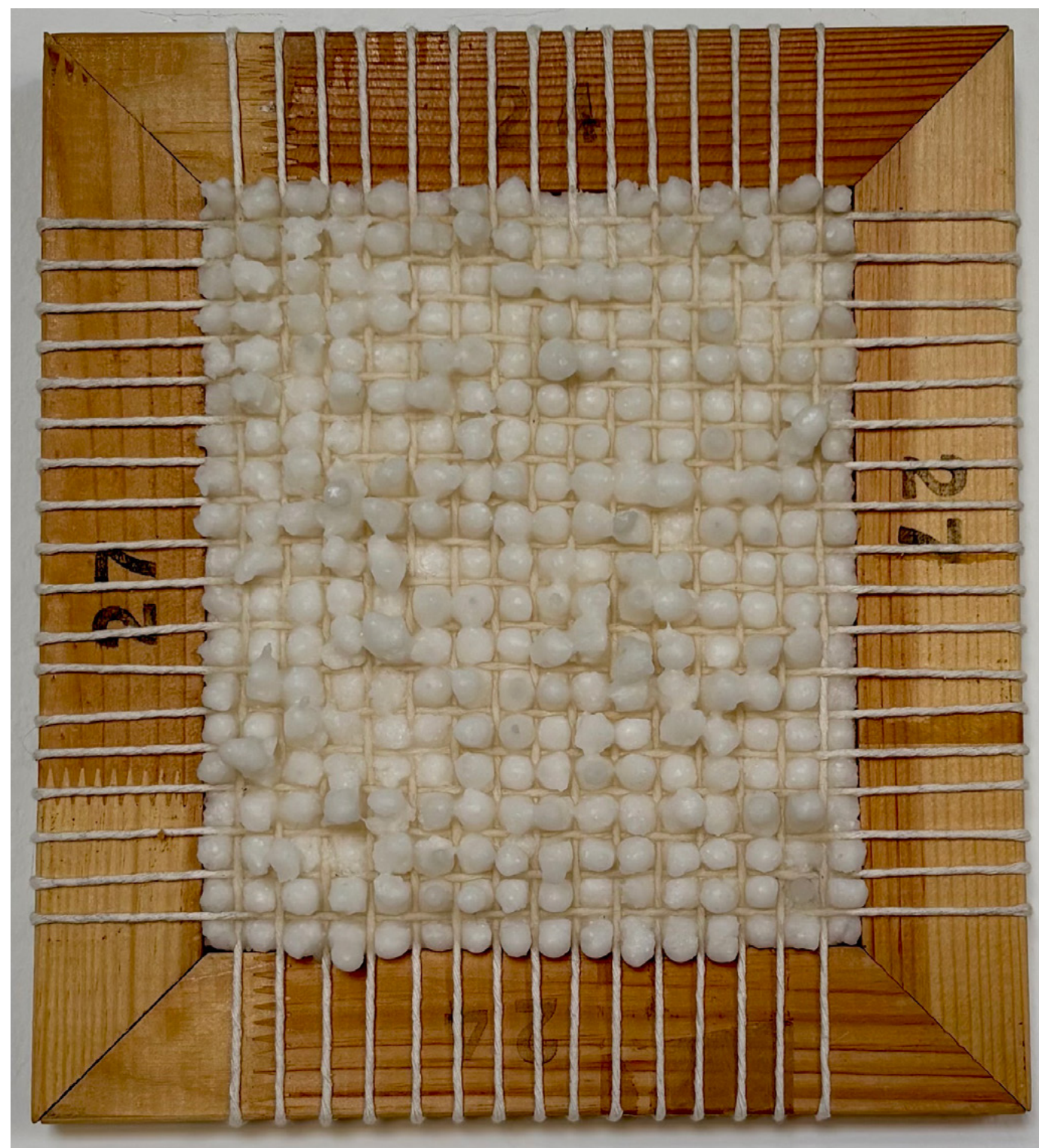
MAGDALENA KLESZYŃSKA

Koc, 2023

STANISŁAW KORYCKI

Próby III, 2024

PIOTR C. KOWALSKI

Obraz bobry a nawet, bardzo bobry nr II oraz Obraz bobry a nawet bardzo bobry nr III, 2019

Artysta zbiera również wszystko, co dotyczy bobrów, które zamieszkały w tym stawku w 2013 roku i zaczęły przekształcać okoliczny krajobraz. Dla ludzi pozostają niewidoczne, ale ich obecność ujawnia się poprzez pozostałości ich pracy: wióry, ogryzione, konary i gałęzie. Fragmenty drewna przybierającego tak fantazyjne kształty, że wydają się gotowymi rzeźbami, na co zwrócił uwagę artysta i włączył te artefakty do swojej sztuki.

”

Izabela Kowalczyk, na podstawie rozdziału z przygotowywanej aktualnie książki

PIOTR MACHA

accelerationist memes, 2025

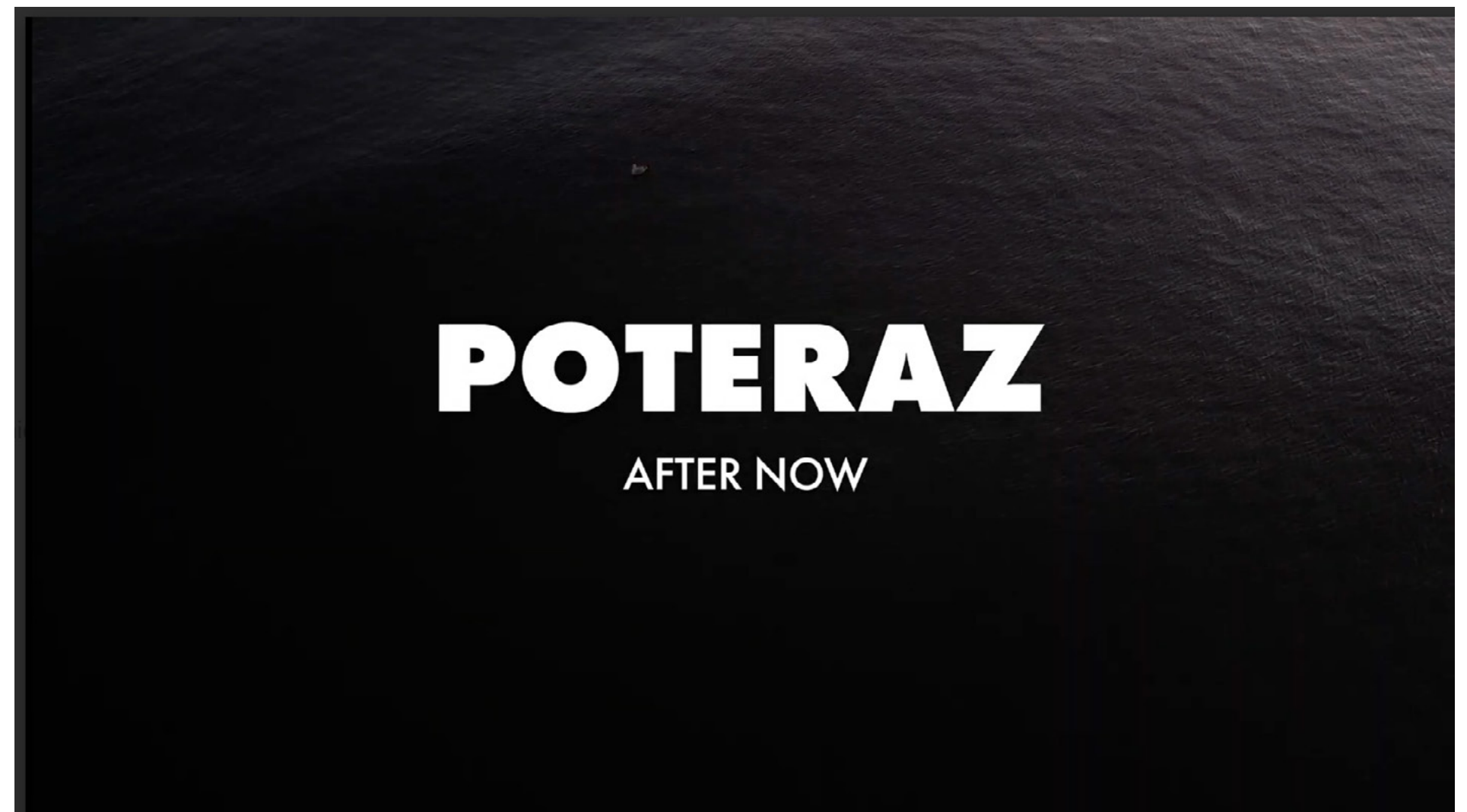
Ustawiczne przepisywanie tożsamości i renegotjacja znaczeń związanych ze społecznym funkcjonowaniem są nie tylko charakterystyczne dla artystów pracujących z internetem, jako swym podstawowym medium, ale stają się także udziałem zwykłych użytkowników. Wymuszona przez społeczeństwową transparentność ciągła konieczność publicznej autoprezentacji prowadzi do swoistego „polerowania” sieciowej tożsamości (polishing online identity), którą coraz trudniej jest oddzielić od sfery prywatności.

”

Ewa Wójtowicz, *Sztuka w kulturze postmedialnej*, Gdańsk 2016

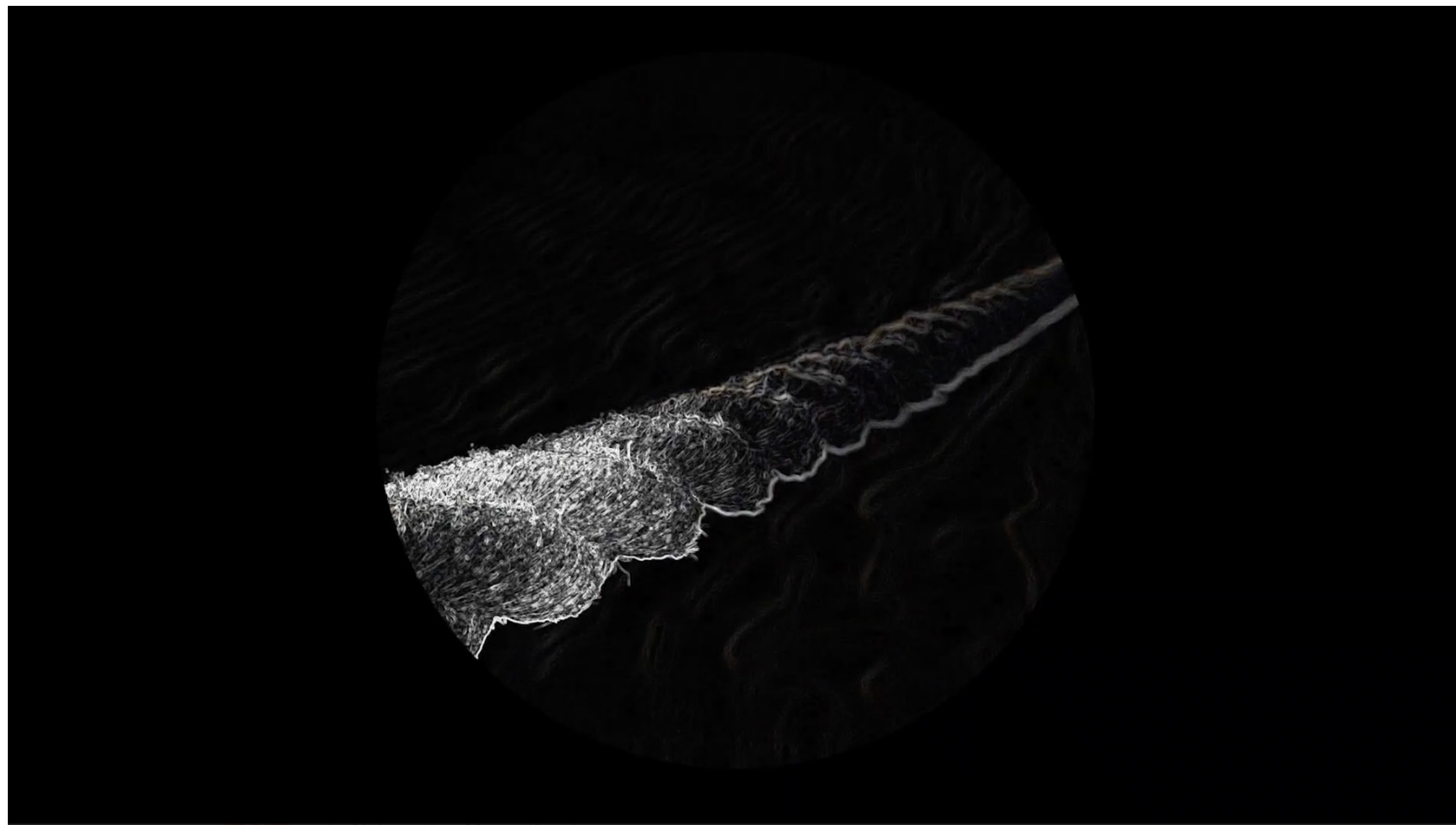
JERZY NORKOWSKI

Poteraz / After now, 2024

ALEKSANDER RADZISZEWSKI

Martwa woda, 2025

SONIA RAMMER

Wołając do Yeti, 2019

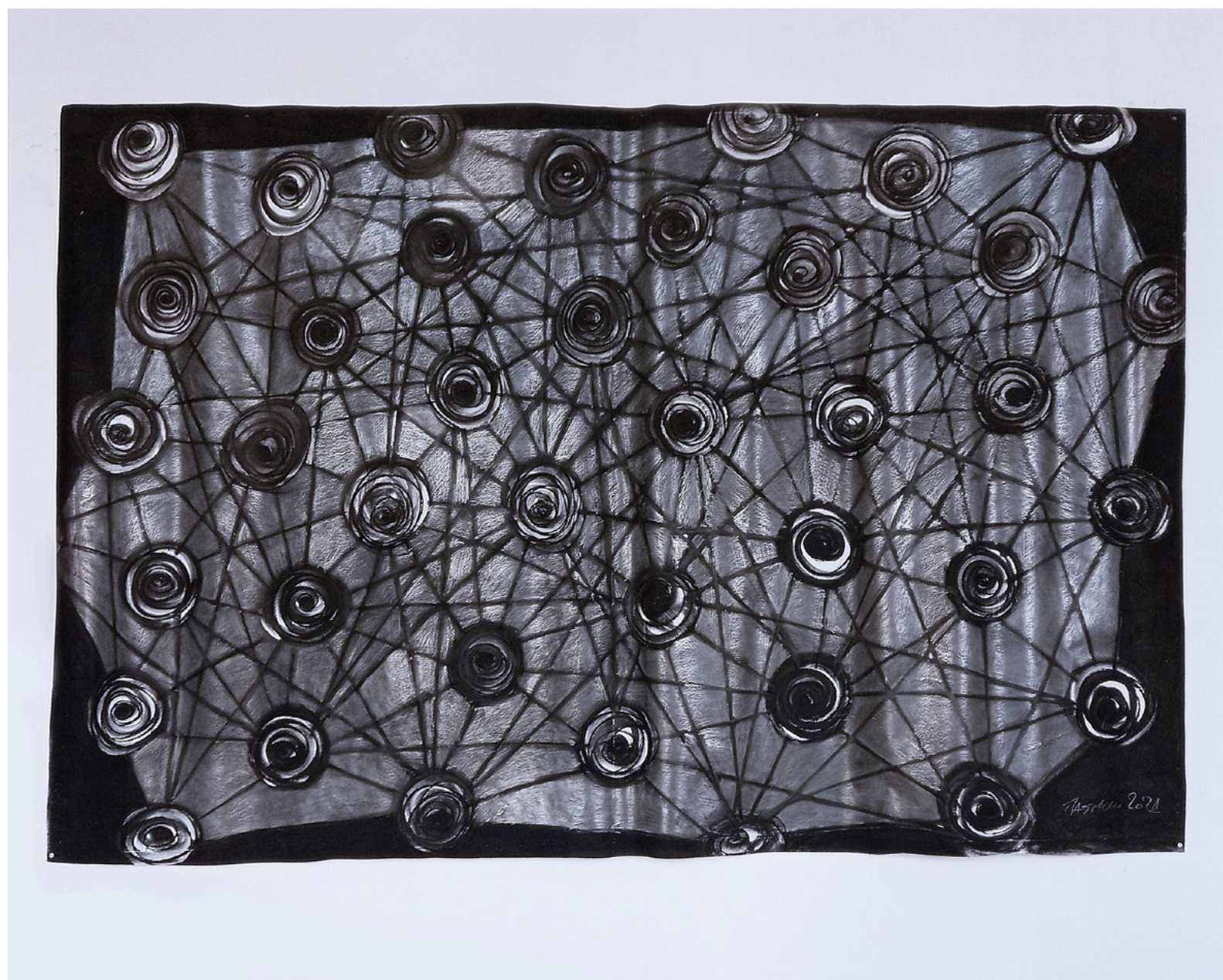
BARBARA
STAŃKO-JURCZYŃSKA

Port Wine Stain, 2022

ZBIGNIEW TASZYCKI

bez tytułu, 2021

*Wydawać by się mogło, że
niecodziennność zaczyna się
tam, gdzie kończy się asfalt.
Gdzie sieci szybkiego ruchu
umożliwiające sprawną
dystrybucję i komunikację
przeistaczają się w najpierw
ubite i posypane tłuczniem
podmiejskie drogi, potem
w piaszczyste ścieżki pomiędzy
polami, aż w końcu znikają
w leśnych gęstwinach. Ale te
peryferia także mają swoją
codziennność naznaczoną
troską o przetrwanie,
pomimo mniejszych prędkości
i obiecywanej przez nie
wolności.*

”

Tomasz Misiak, *Sztuka z widokiem
na ucho*, Poznań 2021

ANNA TYCZYŃSKA

Coma, 2006/2025

*Archeologia pamięci jest
immanentnie cielesna,
a wspomnienia potrzebują
medium, by móc
pozostawić ślad.*

”

Marta Smolińska, *Bez tonu pewności.*
Seismografia sztuki współczesnej,
Poznań 2021

TOMASZ WILMAŃSKI

EMOH, 2019

MARC TOBIAS WINTERHAGEN

Rysunek negatywny, 2023

MAGDALENA
PARNASOW-KUJAWA

**Z cyklu Obrazy ukruszone,
2024**

Historie zawsze opowiadamy przez siebie. Powyżej starałam się nie ulegać własnym upodobaniom, nie ufać tylko swojej pamięci, sięgałam do archiwum, tekstów, dokumentacji, rozmów, na zakończenie pozwolę sobie na krótką osobistą refleksję. Niestety nie pamiętam kiedy byłam w Galerii po raz pierwszy. Kto mnie tam zaprowadził, jaka to była wystawa, a może wcale nie wystawa tylko towarzyskie spotkanie i możliwość potańczenia – nie wiem, jedynie snują się po głowie luźne wspomnienia.

”

**Justyna Ryczek,
Współistnienia. Sztuka i przestrzeń,
Poznań 2021**

Kurorki:
Karolina Rosiejka
Maria Blanka Grzybowska

Tekst kuratorski i redakcji katalogu:
Karolina Rosiejka

Projekt graficzny, okładka i skład:
Mateusz Janik

Fotografie: Zdjęcia prac Rafała Boettnera-Łubowskiego, Joanny Hoffmann-Dietrich, Joanny Imielskiej, Rafała Jakubowicza, Mateusza Janika, Piotra Machy, Jerzego Norkowskiego, Aleksandra Radziszewskiego, Sonii Rammer, Barbary Stańko-Jurczyńskiej, Marca Tobiasa Winterhagena dzięki uprzejmości artystek i artystów.

Reprodukcja pracy Magdaleny Kleszyńskiej dzięki uprzejmości Marcela Rozhoň z wystawy Magdalena Kleszyńska: Maps of Memories, Pragovka Gallery, Prague, Czech Republic.

Zdjęcia ekspozycji oraz pracy Zbigniewa Taszyckiego dzięki uprzejmości Rafała Łubowskiego.

Zdjęcie na okładce: zdjęcie Jerzego Nowakowskiego z kolekcji Uniwersytetu Artystycznego im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu.

ISBN 978-83-66015-43-2
Poznań 2025

Uniwersytet Artystyczny
im. Magdaleny Abakanowicz
w Poznaniu

WYDZIAŁ EDUKACJI
ARTYSTYCZNEJ I KURATORSTWA

Wydawnictwo
Uniwersytetu
Artystycznego
w Poznaniu

